

EKOŠKOLKA DĚVÍNEK, MATEŘSKÁ ŠKOLA, Z.S.

Nový Zlíchov 3159/16, Praha 5

IČO: 10 74 14 88

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

ZODPOVĚDNOST VE VZDĚLÁNÍ, RADOST V PŘÍRODĚ

Respektujeme čtyři dimenze učení pro 21. století

Učit se poznávat

Učit se jednat

Učit se být s druhými

Učit se být

Obsah

1. Základní informace o škole a její charakteristika	4
1.1 Identifikační údaje	4
1.2 Charakteristika školy, její zaměření, filozofie a poloha	5
1.3. Podmínky vzdělávání v mateřské škole	6
1.3.1. Materiální podmínky	6
1.3.2. Životospráva	6
1.3.3. Psychohygienické podmínky – ředitelka, pedagogičtí pracovníci	7
1.3.4. Psychosociální podmínky - děti	7
1.4. Organizace vzdělávání	8
1.5. Denní režim	8
1.6. Řízení	8
1.7. Personální a pedagogické zajištění	9
1.8. Cíle z hlediska školy a jejich zaměstnanců	9
1.9. Spolupráce s rodiči	9
2. Charakteristika vzdělávacího programu	10
2.1. Koncept permakulturní pedagogiky	10
2.2. Koncept lesních mateřských škol	10
2.3. Koncept čtyř pilířů udržitelného rozvoje	11
Ekologický	11
Ekonomický	11
Sociální	11
2.4. Účast na reálném životě a péči o prostředí	11
2.5. Koncept Respektovat a být respektován	12
2.6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	12
3. Vzdělávací obsah	12
3.1. Obecná charakteristika	13
3.2. Podzim plodí	13
3.2.1. slavnost Posvícení	13
3.2.2. Svatomartinská slavnost	13
3.2.3. Hlavní cíle vzdělávání pro toto období	14
3.2.4. Vzdělávací nabídka:	15

3.3. Zima spí.....	15
3.3. 1. Výroba adventních věnců – akce pro děti a jejich rodiče	15
3.3.2.Adventní spirála – slavnost	15
3.3. 3. Masopustní slavnost	15
3.3.3.Hlavní cíle vzdělávání pro toto období	16
3.3.4.Vzdělávací nabídka	17
3.4. Jaro kvete.....	17
3.4.1. Slavnost Vynášení Morany.....	18
3.4.3. Velikonoční svátky	18
3.4.2. Sazeničková slavnost	18
3.4.5. Hlavní cíle vzdělávání pro toto období	18
3.4.5. Vzdělávací nabídka	19
3.5.Léto zraje	20
3.5.1. Svatojánská slavnost.....	20
3.5. 2. Hlavní cíle vzdělávání pro toto období	20
3.5.3. Vzdělávací nabídka:	20
4. Systém evaluace a hodnocení	21
4.1. Přehled činností probíhajících na úrovni školy	21
4.1.1. Hodnocení souladu cílů RVP PV a ŠVP	21
4.1.2. Hodnocení souladu cílů ŠVP a TVP	21
4.1.3. Provozní porada	21
4.1.4. Pedagogická rada	21
4.1.5. Dotazník pro rodiče	21
4.2. Přehled činností probíhajících na úrovni třídy	21
4.2.1. Hodnocení souladu cílů ŠVP a TVP	21
4.2.2. Hospitační činnost	22
4.2.3. Sebehodnocení učitelek.....	22
4.3. Přehled činností probíhajících na úrovni hodnocení dětí.....	22
4.3.1. Hodnocení vzdělávání dětí.....	22

1. Základní informace o škole a její charakteristika

1.1 Identifikační údaje

Ekoškolka Děvínek, mateřská škola, z.s., dále jen „Ekoškolka Děvínek“, je provozována organizací Ekoškolkou Děvínek, mateřskou školou, z.s., organizací, která se věnuje environmentálnímu vzdělávání dětí. 1. 7.2021 vznikla nezisková organizace Ekoškolka Děvínek z.s. Ekoškolka Děvínek, z.s. začala k 1.9.2022 provozovat mateřskou školu a změnila svůj název na Ekoškolka Děvínek, mateřská škola, z.s.

Ředitelka školy: Bc. Petra Charvátová

Kontaktní email ředitelky školy: petra.dop@seznam.cz

Zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání: Petra Zavoralová

Email zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání: petrazav@email.cz

Telefon: 739 242 355

Webový portál mateřské školy: www.devinek.cz

Platnost školního vzdělávacího programu: 2022–2023

Účinnost školního vzdělávacího programu: 2022–2023

Školní vzdělávací program byl projednán pedagogickou radou: Srpen 2022

Školní vzdělávací program byl schválen ředitelkou školy, dne: 30.8.2022

Zpracovatel kurikula: Petra Zavoralová, Petra Charvátová

Kolektiv pedagogických pracovníků mateřské školy.

1.2 Charakteristika školy, její zaměření, filozofie a poloha

Budova se nachází v těsné blízkosti Dívčích hradů, nedaleko Prokopského údolí. Je umístěna v boční klidné ulici v kopci nad řekou Vltavou. V docházkové vzdálenosti se nachází železniční zastávka Žvahov. Díky této výhodné lokalitě mohou děti podnikat výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí a být v kontaktu se zajímavými přírodními biotopy.

Mateřská škola má jednu třídu o maximálním počtu dvaceti dětí.

Budova Ekoškoly Děvínek je rekonstruovaný rodinný dům. Třídy odpovídají hygienickým požadavkům, jsou vybaveny vhodným nábytkem. Jejich členění je rozděleno do částí, ve kterých probíhá stolování, hygiena, hra a odpočinek. Vnitřní prostory denních místností jsou vzdušné a velmi světlé. Z herny v přízemí lze vstoupit přímo na terasu, kde děti mohou pěstovat okrasné rostliny, bylinky a drobnou zeleninu využívanou ve výuce. Ze suterénu je přístupná zahrada, která je od okolí oddělena vzrostlým živým plotem. Ten dětem zajišťuje dostatek soukromí.

Mateřská škola nemá vlastní kuchyni, pouze výdejnu. Svačiny dětem připravujeme, obědy dovážíme ze Zdravé jídelny na Toulcově dvoře, Kubatova 32/1, Praha 10, 102 00. Tuto jídelnu jsme si vybrali proto, že se zaměřuje na zdravou výživu a při vaření využívá lokální suroviny a BIO potraviny. Zároveň se jedná o sociální podnik, který zaměstnává osoby se sníženou pracovní schopností.

V budově máme vlastní prádelnu.

V Ekoškolce Děvínek poskytujeme vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Je pro nás důležité učit děti žít v souladu s přírodou a chovat se k ní ohleduplně. Učíme se hledět na svět tvořivě, bádát a s radostí poznávat nové. Důležitá je pro nás odbornost řešení vzdělávání v oblastech předškolního vzdělávání a jejich diagnostika, proto spolupracujeme s Pedagogicko psychologickou poradnou Mgr. Aleny Krnáčové. S dětmi dbáme mimo jiné na sezónnost aktivit i potravin. Není nám lhostejný původ našeho jídla, při přípravách svačin dbáme na kvalitu potravin, ke každému jídlu je výběr zeleniny či ovoce. Obědy jsou dováženy ze Zdravé jídelny v Toulcově dvoře. S Toulcovým dvorem spolupracujeme a podnikáme výlety do jejich Ekocentra. Dále spolupracujeme se sociální organizací Rytmus- od klienta k občanovi, a to tak, že zaměstnáváme člověka s postižením na výpomoc s úklidem

1.3. Podmínky vzdělávání v mateřské škole

1. 3. 1. Materiální podmínky

Třídy jsou členěny do oblastí. Všechny níže jmenované oblasti mohou děti využívat k volné hře.

- **Ateliér** – dostatek kreslicího materiálu, modelíny, barvy (prstové, tempery, vodovky, anilinky apod.), štětce, houbičky, zbytkový materiál (látky, papíry apod.), nůžky, papíry různých barev a formátů, drátky, korky, špejle apod. – vše k dispozici pro volné tvoření
- **Knihy a písmena** – knížky, písmenkové skládačky, pastelky, tužky, pracovní listy
- **Hudba** – Orfovy hudební nástroje, bubínky, tyčky, ozvučná dřívka chřestidla, klavír, kytara
- **Pokusy a objevy** – sítko, trychtýře, odměrky, různé nádoby, lupy, různé druhy měřidel, rozličný materiál ke zkoumání (pravidelně se obměňuje dle tématu), konvičky, truhlíky, květináče (sezonní materiál), ukázky přírodnin,
- **Konstrukční hry** – stavebnice vhodné ke konstruování. Drobné stolní hry – skládačky, vkládačky, puzzle, pexesa, společenské hry apod.
- **Kostky** – dřevěné kostky různých tvarů a velikostí, odřezky dřeva a dalších materiálů, koleje, panáčky, zvířátka apod. – tvoření na téma Svět kolem nás.
- **Dramatické hry** – maňásci, kostýmy, kusy látek, panenky, kuchyňka,
- **Zahrada** je vybavena pískovištěm. Na zahradě je dostatek hraček na písek, lana, míče, obruče apod. Je zde též dostatek květináčů a truhlíků pro pěstování květin a zeleniny. Badatelský batoh – lupy, lano, provázky, dalekohled, metr, klíče k určování rostlin, encyklopedie, entomologické pinzety apod.

1.3.2. Životospráva

- Dbáme na vyváženou stravu dětí.
- Pravidelně střídáme masové i bezmasé nesladké jídlo k obědu.
- Ke každému jídlu mají děti na výběr z několika druhů zeleniny nebo ovoce. V jídelníčku Dodržujeme vyvážený poměr zeleniny ovoce.
- Pokud doslazujeme (např. kaše ke svačinám, tvaroh), používáme med, občas sladové aj. sirupy, sušené ovoce.
- Jogurty nabízíme převážně bílé se živou jogurtovou kulturou bez sladidel a barviv.
- Zařazujeme kozí i ovčí mléčné výrobky i nemléčné alternativy (mandlové a pod)
- Na přípravu svačin používáme lepkové i bezlepkové mouky. Celozrnné, více zrné apod.
- Dbáme na pitný režim – děti mají neustále k dispozici čaj nebo vodu, na ven lahve s pitím
- Ke každému jídlu dostávají děti na výběr vodu nebo čaj (neslazený bylinkový nebo ovocný)
- Děti tráví dostatečné množství času venku při volné hře – min. 2x denně za každého počasí.

1.3.3. Psychohygienické podmínky – ředitelka, pedagogičtí pracovníci

- Ve školce jsou zajištěny pracovní podmínky v souladu s předpisy bezpečnosti práce.
- Pedagogové si mohou kdykoliv u ředitelky vyžádat osobní konzultaci nebo hospitaci nad rámec hospitačního plánu.
- Ředitelka a pedagogové mohou v případě potřeby využít služby externího kouče.
- Tým se 1x ročně účastní teambuildingu se všemi zaměstnanci Ekoškolky Děvínek.

1. 3. 4. Psychosociální podmínky – děti

- Ve školce je zajištěn individuální adaptační režim.
- Ve výchově a vzdělávání vycházíme z konceptu Respektovat a být respektován.
- V průběhu dne jsou zařazovány rituály, které pomáhají dětem v lepší orientaci v čase.
- Ve třídě jsou zavedena pravidla.
- Pravidla děti vytvářejí s učiteli průběžně, vycházejí z konkrétních situací. Pravidla mají pro děti srozumitelnou podobu, např. obrázky.
- Učitelé dbají na to, aby potřeby individuální a skupinové byly vyváženy.
- Děti mají vždy na výběr z pestré nabídky činností.
- Děti mají možnost činnost odmítnout za předpokladu. Učitel se snaží dítě k činnosti vhodně namotivovat.
- V režimu dne převažuje volná hra.
- Děti nejsou nuceny do jídla. Učitelé děti vhodně motivují.
- Děti mají možnost ovlivnit množství i skladbu porce. Svačiny probíhají formou švédského stolu.
- Spát po obědě chodí pouze děti, které to skutečně potřebují.
- Ostatní děti mají po obědě klidový režim s četbou, později jim učitelé nabízí další, klidnější, činnosti v rámci volné hry.
- V některých dnech po obědě probíhají kroužky. Je to nabídka činností, do které se děti dle vlastního zájmu, mohou zapojit. Například Výtvarná výchova, Flétna, Zálesák.

1.4. Organizace vzdělávání

- Provoz je zajištěn: jedna třída mateřské školy dětí ve věku 3-6 (7) let.
- Pokud je ve skupině 15 dětí a více, zajišťují službu většinou dva lidé – jeden pedagog a asistent pedagoga.
- Organizační chod mateřské školy je zajištěn tak, aby odpovídal podmínkám, uvedeným v RVP PV a vedl k optimálním výsledkům výchovně vzdělávací práce.
- Spočívá především v zajištění individuálně přizpůsobeného adaptačního režimu, dostatečné pružnosti v denním režimu a možnosti reagovat na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí. Také organizace vhodných činností s dostatkem vlastní aktivity dítěte je zásadní.
- MŠ je otevřena ve všední dny od 7:00 do 17:00.

1.5. Denní režim

7:00 – 8:30 děti se průběžně scházejí, volná hra

8:30 – 9:00 ranní kroužek

9:00 – 9:30 hygiena, příprava na svačinu, dopolední svačina

9:30 – 10:00 řízená činnost (individuální nebo ve skupinkách)

10:00 – 12:20 pobyt venku, volná i řízená hra

12:20 – 13:00 hygiena, oběd

12:45 – 13:00 odchod dětí po obědě domů, odchod dětí na odpočinek

13:00 – 14:30 odpočinek nespících dětí s knížkou, volná klidná hra, kroužky

14:30 – 15:00 hygiena, odpolední svačina

15:00 – 15:15 odchod dětí domů

15:00 – 17:00 odpolední pobyt venku

Do 17:00 odchod dětí domů

1.6. Řízení

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny, pracovníci s nimi byli seznámeni a pracovní náplně podepsali. Pedagogické a provozní rady probíhají většinou společně. Termín – měsíčně, popřípadě jednou za dva měsíce, dle potřeby týdně či ihned. Pedagogické i provozní pracovnice se aktivně zapojují do organizace činností a akcí, navrhují, řídí i organizují akce společně pro děti i rodiče. Všechny pracovnice se aktivně podílejí na plnění cílů a úkolů ŠVP a TVP. ŠVP, TVP a evaluační činnosti nejsou uzavřené materiály, naopak můžeme s nimi stále pracovat, aby

byly smysluplné a užitečné. Ředitelka kontroluje, hodnotí, rozhoduje, motivuje a podporuje spolupráci pracovníků školy.

1.7. Personální a pedagogické zajištění

Ředitelka: Bc. Petra Charvátová

Zodpovídá za naplňování filozofie Ekoškoly Děvínek a soulad se ŠVP.

Zajišťuje přímé vedení pedagogických a provozních zaměstnanců, zajištění potřebné dokumentace, hospitační a kontrolní činnost, komunikaci s rodiči, komunikaci s rodiči nově přijímaných dětí.

Dále zajišťuje personální a materiální podmínky ve spolupráci se zřizovatelem, přímo zodpovídá za přijímání nových pracovníků a jejich proškolení.

1.8. Cíle z hlediska školy a jejich zaměstnanců

Učitelky mají zájem o DVPP /Další vzdělávání pedagogických pracovníků/, aktivně se účastní nabízených akcí a školení, seminářů a webinářů dle finančních možností našeho zařízení. Pedagogové si dále prohlubují vzdělání účastí v projektech zaměřených na didaktické znalosti (kurzy Permakulturní pedagogiky), rizikové situace v MŠ, práce s předškoláky, vzdělávání pro trvale udržitelný rozvoj (Ekoškola pro MŠ), oblasti respektující komunikace i jednotlivých seminářích.

1.9. Spolupráce s rodiči

Ekoškola Děvínek je otevřená rodičům. Je to základní pilíř vzdělávacího programu.

- Informace o veškerém dění v mateřské škole mohou rodiče získat jak z nástěnky, tak z webu, popř. z mailů (např. pozvánky na konkrétní neformální akce pořádané Ekoškolkou Děvínek).
- Rodiče jsou vítáni na všech odpoledních akcích, slavnostech pořádaných Ekoškolkou Děvínek.
- Rodiče se mohou kriticky vyjadřovat ke vzdělávacímu programu mateřské školy. Preferujeme otevřenou komunikaci, kdykoliv je možné vyžádat si osobní konzultaci. Dále je možné připomínkovat práci spolupráci ze stran rodičů pomocí schránky důvěry – ta je umístěna v šatně.
- Pro informace o vzdělávacích potřebách dětí mohou rodiče využít konzultační hodiny jak s učiteli, tak s ředitelkou školy. Konzultační hodiny nejsou pevně stanoveny, termín je třeba si dohodnout.
- Rodiče se mohou účastnit jako dobrovolníci při zajištění programu Ekoškoly Děvínek nebo neformálních akcí pořádaných Ekoškolkou Děvínek mateřskou školou, z.s.
- Rodiče mohou podpořit Ekoškolu Děvínek, mateřskou školu, z.s. finančními i hmotnými dary.

2. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program je vytvořen tak, aby zohledňoval všech pět oblastí rozvoje dítěte vycházející z RVP PV.

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme se inspirovali několika koncepty různých vzdělávacích programů. Tyto koncepty jsou popsány níže.

2.1. Koncept permakulturní pedagogiky

Vzdělávací obsah vychází z konceptu permakulturní pedagogiky

<http://childreninpermaculture.com/cz/>

- Permakultura využívá tři etická pravidla, která zohledňujeme při tvorbě vzdělávací nabídky činností:
- Péče o Zemi, péče o lidi a spravedlivé dělení
- Pro tvorbu nabídky činností uplatňujeme celostní plánování pro oči – ruce – srdce – hlavu. Toto plánování umožňuje v rovnováze rozvíjet všechny složky osobnosti dítěte.

2.2. Koncept lesních mateřských škol

ŠVP je inspirován lesními mateřskými školami

- Děti jsou venku minimálně 2x denně, a to za každého počasí.
- Pobyt venku se podle počasí prodlužuje, dopolední řízenou činnost často přenášíme na školní zahradu nebo do blízkého okolí.
- Minimálně jednou týdně se konají výlety do okolí školy, nejčastěji do blízké přírody.
- Dbáme na rozvoj environmentální senzitivity, která se zakládá a buduje zejména v předškolním věku, a to ve třech rovinách:
 - rovina adaptace na prostředí – dítě se umí pohybovat v přírodě
 - rovina estetická – dítě vnímá estetický rozměr přírody, její krásu
 - rovina etická – dítě si uvědomuje hodnotu přírody, chce ji chránit a pečovat o ni

- Děti mají v průběhu dne dostatek prostoru pro volnou hru.
- Klíčová je spolupráce a otevřená komunikace s rodiči.
- Při nabídce aktivit využíváme poznatku, že každý se učí jiným způsobem.
- Hlavním předpokladem vzdělávání je dobře připravené prostředí a pedagog v roli průvodce.

2.3. Koncept pilířů udržitelného rozvoje

Formální a neformální kurikulum se propojuje a opírá se o pilíře udržitelného rozvoje.

Jednotlivé pilíře se prolínají a vzájemně podporují:

Ekologický

- Do jídelníčku zařazujeme lokální a BIO potraviny
- Třídíme odpad min. na 6 druhů
- Používáme ekologické čisticí prostředky
- Vedeme děti k šetrnému zacházení s materiály a předcházení vzniku odpadu
- Aktivně šetříme pitnou vodou (perlátory), energiemi
- Děti se podílí na péči o zahradu, o rostliny ve školce
- Kompostujeme a používáme vermikompostér

Ekonomický

- Do jídelníčku zařazujeme lokální potraviny, podporujeme tak místní ekonomiku
- Upřednostňujeme menší místní dodavatele
- Nakupujeme od českých výrobců

Sociální

- Usilujeme o vytvoření komunity (učitelé, rodiče, děti, místní obyvatelé)
- Nakupujeme v chráněných dílnách
- Školka je otevřena celé rodině, všem generacím
- Slavíme tradiční svátky
- Poznáváme naše kulturní kořeny
- Seznamujeme se s cizími kulturami
- Začleňujeme děti cizinců

2.4. Účast na reálném životě a péči o prostředí

- Vedeme děti k samostatnosti
- Děti se učí připravit na stůl, uklidit po sobě, utřít stůl, zamést, připravit si svačinu, pěstovat bylinky, zeleninu apod.

2. 5. Koncept Respektovat a být respektován

V pedagogické komunikaci vycházíme z konceptu Respektovat a být respektován

Realizace vzdělávání:

Pro realizaci vzdělávání využíváme zejména:

- Školní klima, které tvoří příznivá atmosféra, estetické prostředí a citlivý a vnímavý přístup dospělých k dětem. Děti se cítí bezpečně, rovnocenně a chápány.
- Prožitkové učení je spontánní učení pomocí hry nebo činnosti, ke které je dítě vnitřně motivováno a citově ji prožívá.
- Integrované bloky a tematické celky /zpravidla týdenní až čtrnáctidenní/, se vzdělávacími záměry. Děti vnímají okolní skutečnost v přirozených souvislostech. Jsou zaměřené na souznění s přírodou a s naším okolním světem i místem, kde bydlíme
- Individuální přístup – každé dítě má možnost vyvíjet se a učit vlastním tempem. Jsou mu nabízeny aktivity dle jeho momentálních možností, potřeb a zájmu.
- Spolupráce s rodinou – vystavěná na principu partnerství, na komunikaci, na důvěře, spolurozhodování a vzájemné odpovědnosti.

2.6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.

V současné době nemáme děti vyžadující Podpůrná opatření. Pokud by se o takové dítě jednalo, bude odpovídajícím pedagogem ve spolupráci s ředitelkou školy sestaven Plán podpůrného opatření a v případě nutnosti zajištěn asistent pedagoga pro vzdělávání dětí ve třídě, kde je zapsáno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dítě nadané.

3. Vzdělávací obsah

Společné integrované celky.

Vzdělávání je realizováno v integrovaných blocích, které průřezově obsahují vzdělávací oblasti a práci na rozvoji klíčových kompetencí dané Rámcovým vzdělávacím programem pro RVP PV. V průběhu školního roku společně s dětmi prožíváme různá období spojená s přírodními zákonitostmi, společenskými událostmi a tradicemi.

3.1. Obecná charakteristika

Chceme, aby děti, které navštěvují Ekoškolu Děvínek, měly dostatečně rozvinutou empatii k sobě navzájem a k životnímu prostředí. Základní oporou tvorby vzdělávací nabídky je nám koloběh roku v přírodě. To, co je dětem bezprostředně známé a blízké. Tento koloběh roku doplněný o hluboké prožívání některých svátků dle našeho názoru symbolicky zahrnuje vše, co je pro harmonický život člověka a přírody nutné a nepostradatelné. Střídání setí a sklizení, aktivity a odpočinku může člověku poskytnout tolik potřebnou oporu a nepostradatelnou životní rovnováhu. Vzdělávací obsah je členěn dle čtyř ročních období. Každé toto období postupně vrcholí v několika slavnostech, na něž se děti dlouhodobě připravují. Pedagogové při tvorbě vzdělávací nabídky sledují základní linku permakulturního designu.

- Snění – motivace pomocí základního příběhu či legendy (o čem to je, kam směřujeme)
- Projekt – vytvoření plánu společně s dětmi
- Realizace – příprava na slavnost
- Oslava – samotná slavnost

S příběhem vždy pracujeme jako s podobenstvím, které v sobě ukrývá určitý etický rozměr a provádí děti směrem k určitým hodnotám. Očekávané výstupy jsou členěny do pěti základních oblastí. V každém kroku pedagogové aktivně nabízejí rodičům možnost zapojit se do přípravy

3.2. Podzim plodí

Podzim je symbolickým završením roku v přírodě. Vrcholí sklizeň úrody. Užíváme hojnosti. Nesklizené plody uhnívají – to, co zůstalo, je třeba chránit.

3.2.1. slavnost Posvícení

Díky Posvícení se můžeme rozloučit s létem a přivítat podzim. Je to oslava úrody, plodů, ovoce. Přípravy na posvícení poskytnou dětem možnost umlít si první mouku a zpracovat některé druhy ovoce. Posvícení je slavnost barevná, veselá a pospolitá. V tomto duchu ji prožíváme i v Děvínce. S dětmi tak posilujeme vztah k místu a našemu společenství.

3.2.2. Svatomartinská slavnost

Příroda se ukládá ke spánku, kořeny, zrno v půdě i drobní živočichové potřebují ochranu Matky Země. Den se zkracuje, přibývá tmy. Svatomartinská slavnost nám pomáhá uvědomit si, že i my můžeme pečovat, pomáhat a chránit druhé. Základní myšlenku svatomartinské slavnosti je nesobecké dělení, které může zažehnout tolik potřebné světlo v nás. Touto slavností počíná období světel.

3.2.3. Hlavní cíle vzdělávání pro toto období

1. Zvládat a dodržovat úkony osobní hygieny a sebeobsluhy (umět používat samostatně toaletu, umýt si ruce po použití toalety, před i po jídle, umět se obsloužit při stolování)
2. Odhadovat kdy potřebuje pomoc dospělého
3. Mít představu o tom, jak vypadá, jakého je pohlaví
4. Umět se představit
5. Snižovat závislost na dospělém
6. Hodnotit své chování (vědět, co je dobré a co špatné, znát a uznávat potřebné hranice chování)
7. Chápat, co je pochybení a vědět, že se má odpouštět
8. Chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě (přijímat děti ve třídě v jejich odlišnostech)
9. Znat a respektovat dohodnutá pravidla, uznávat práva druhých
10. Dodržovat základní společenské normy komunikace, záměrně naslouchat (mluví jen jeden, když chce něco říci, počkat, až dostane slovo)
11. Chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou
12. Orientovat se v prostoru a provozu MŠ, mít pozitivní vztah k MŠ
13. Znat názvy věcí a jevů (vše, co se děje na stavbě od plánování po hotovou stavbu)
14. Rozvíjet předmatematické představy (skládat části do celků a rozkládat celek na části, stavět podle plánek, rozvíjet kombinatoriku při práci s kostkami, barevnými papíry)
15. Rozvíjet předmatematické představy (pojmy hned vedle, hned za, hned před, orientovat se na ploše při kreslení plánů – nahoře, dole, vlevo, vpravo)
16. Vytvářet prostorové představy (stavět a konstruovat podle fantazie)
17. Rozvíjet předmatematické představy (poznat shodu, podobnost, rozdíl – kostky a další materiál, stavby – malé, velké, nejmenší, největší, poznat výjimky z řádu, ze série)
18. Vytvářet logické celky a souvislosti – návrhy staveb – např. co všechno potřebujeme v domě
19. Vědět o zajímavostech a pamětihodnostech v okolí MŠ
20. Upozorňovat na situace, kdy dochází k poškození životního prostředí – důsledky stavby, industrializace, dopravy – srovnání s minulostí)
21. Vědět, že každá lidská aktivita přináší důsledky a má vliv na životní prostředí a zdraví člověka
22. Pociťovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, lidmi, planetou

3.2.4. Vzdělávací nabídka:

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- společné rozhovory, individuální i skupinové povídání
- manipulace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad)
- spontánní hra, volné hry a experimenty
- námětové hry a činnosti
- činnosti na upevnění časových pojmů a orientace v denním řádu
- hry na téma rodiny, přátelství
- adaptační činnosti a činnosti zajišťující spokojenost, radost, pohodu
- adaptační aktivity a hry
- hry a činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- spoluvytváření přiměřeného množství pravidel soužití ve třídě
- pozorování změn v přírodě (rostliny, živočichové, krajina, počasí...)

3.3. Zima spí

Zima je obdobím spánku a klidu. Tak jako v přírodě prožíváme období ve znamení ztišení. Více se zaměřujeme na činnosti náročné na soustředění, při kterých procvičíme přesnost a pozornost. Je to období příběhů, skřítků, společných rozprav a pohádek, klidné hudby a jemných hudebních nástrojů.

3.3. 1. Výroba adventních věnců – akce pro děti a jejich rodiče

S příchodem Adventu přichází i výroba adventního věnce. Společná dílna s rodiči – slavnost věnce – tentokrát nezavršuje určité období, ale je na jeho počátku. Kruhový tvar věnce značí nekonečno a jeho svíčky jsou symbolem naděje, míru, přátelství a lásky. Tyto hodnoty si připomínáme nejen v období Adventu.

3.3.2. Adventní spirála – slavnost

V průběhu Adventu se stále více věnujeme svým pocitům, vydáváme se na cestu do svého nitra. Celé období vyvrcholí adventní spirálou.

3.3. 3. Masopustní slavnost

Znovu se začíná objevovat slunce, my i příroda se začínáme více a více pohybovat.

3.3.3. Hlavní cíle vzdělávání pro toto období

1. Rozvíjet všechny smysly (poznávat chutě sladké, slané, kyselé, hořké)
2. Rozlišovat a pojmenovávat kvalitu a vlastnosti věcí (sypké, hrubé, jemné, husté, řídké apod.)
3. Rozvíjet předmatematické představy (číselná řada 1-10, pojmy Více, méně, nejméně, nejvíce,
4. stejně, první, poslední)
5. Znat původ některých potravin (umět popsat vztah mezi surovinou a potravinou)
6. Znat názvy věcí a jevů (plody, semena – využití v kuchyni)
7. Poznat shodu, podobnost, rozdíl (třídít zrakem na různé skupiny podle určitého znaku např.
8. všechny plody, které jsou hnědé a které nejsou hnědé, co je ovoce a co není ovoce)
9. Záměrně se soustředit, začít a dokončit činnost (umět trpělivě pozorovat, uklidit po sobě pracovní prostor)
10. Vědět, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou
11. Uvědomit si význam přírodních zdrojů pro lidský život
12. Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky (chůze v zástupu, pomalu rychle, pozpátku)
13. Rozvíjet předmatematické představy (rozlišovat směry a vzdálenosti, orientovat se v prostoru, orientovat se v čase – ráno, poledne, večer, dopoledne, odpoledne, včera, dnes, zítra)
14. Pochopit a zapamatovat si krátký text
15. Opakovat z paměti jednoduché série psychomotorických úkonů (cvičení s říkadly, pohybové a taneční hry)
16. Rozlišovat směry a vzdálenosti, orientovat se v prostoru (pojmy nahoře, dole, vlevo, vpravo)
17. Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky (výroba kostýmů, práce s nářadím)
18. Rozvíjet všechny smysly – sluch
19. Rozvíjet hudební dovednosti (tón vysoký, nízký, rytmizace, hra na jednoduché hudební nástroje)
20. Vědět o správném držení těla a dýchání (při zpěvu, tanci, jednoduché taneční kroky apod.)
21. Vědomě uvolnit svalové napětí, ovládat vdech i výdech
22. Vážít si sebe pro to, co umím
23. Vytvářet bohatou slovní zásobu (vyprávět příběhy, pohádky)
24. Vytvářet pohybové představy (taneční improvizace podle hudby)
25. Rozumět projevům neverbální komunikace (rozvíjet emoční inteligenci, vyjadřování emocí podle škrabošky apod.)
26. Chápat rozdíl mezi skutečností zobrazovanou, reálnou a symbolickou (co je hra, co je jako a co doopravdy)
27. Pochopit a zapamatovat si krátký literární příběh

28. Mít představu o tom, že city souvisí s tělesnými projevy, uvědomovat si různost projevů citového života (rozvíjet emoční inteligenci a schopnost vcítění pomocí pohádek)
29. Vytvářet představy, přistupovat ke skutečnosti tvořivě
30. Své chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí (návštěva divadla apod.)

3.3.4. Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, dramatizace, zpěv
- reprodukce říkanky, písničky, pohádky, zvládnání jednoduché dramatické úlohy
- poznávání svého jméno v psané formě
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností pozorování rozdílnosti fyzických i psychických vlastností lidí
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- povídání o rodině (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi
- hry a situace, kde se dítě učí chránit bezpečí své i druhých
- spontánní hry, námětové hry
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn podnebí, počasí, ovzduší, roční období v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz,
-

3.4. Jaro kvete

Jaro je obdobím buzení přírody po dlouhém odpočinku. Pozorujeme rozpuštění přírody, sílu v prvních jarních květinách, sázíme semínka a poznáváme mláďata zvířat.

3.4.1. Slavnost Vynášení Morany

Poslední rozloučení se zimou. Tu znázorňuje Morana. Postava z klacků, slámy a obnošených látek, která na sobě nese znaky zimy – smrti (vyfouklé ulity, skořápky od vajec aj.). Morana je vynesena a následně zapálena.

3.4.3. Velikonoční svátky

Velikonoce jsou oslavami života. Zmrtvýchvstání. Tak, jako se příroda začíná po zimě probouzet, se i my z našeho nitra dostáváme pomalu ven. Velikonoce v sobě nesou znaky beránka, jako mláděte. Vajíčka, jakožto plodu života.

3.4.2. Semínková slavnost

Po vnesení Morany je na řadě přivítání jara. Období setby započalo a semínka potřebují do země. Co semínko potřebuje? Vodu, hlínu, Slunce – teplo a světlo.

3.4.5. Hlavní cíle vzdělávání pro toto období

1. Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky (umět bezpečně používat některé ostré nástroje)
2. Znat názvy věcí a jevů (barvy základní i doplňkové)
3. Rozvíjet všechny smysly (zrak – rozlišovat jednotlivé odstíny, umět najít namíchané barvy na rostlinách v přírodě)
4. Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky (zaměřeno na rozvoj malování, pracovní návyky zejména v ateliéru)
5. Vytvářet výtvarné představy (hledat inspiraci v příbězích a pohádkách)
6. Znat pracovní postup vybraných činností (míchání barev apod.)
7. Rozvíjet kombinatoriku (vytvářet jednoduché ornamenty z různých materiálů a také s využitím pracovních listů)
8. Rozlišovat a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi
9. Znat pojmy rozlišovat slovní zásobu (znát názvy domácích zvířat a jejich mláďat)
10. Rozvíjet předmatematické představy (umět položit otázku, porozumět otázce, odpovídat celou větou)
11. Příprava na čtení a psaní – rozvíjet sluchovou analýzu a syntézu (první a poslední písmeno ve slově, skládání slov ze slabik)
12. Skládat části do celků – skládání slov podle předlohy
13. Rozvíjet zrakovou koordinaci, vyhledávání detailů, rozdíly v obrázcích
14. Zajímat se o lidské činnosti a dostupná povolání a podat jejich vysvětlení

15. Vykonávat jednoduché činnosti směřující k péči o životní prostředí
16. Z poznatků vyvozovat logické souvislosti (odpovídat na otázky, co se stane když...)
17. Vnímat krásu a bohatství přírody
18. Rozvíjet předmatematické představy (orientovat se v čase – roční období, měsíce)
19. Vědět, že planeta Země je součástí vesmíru, nejbližší hvězda je Slunce
20. Vědět, že vše se časem vyvíjí a proměňuje

3.4.5. Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji,
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- estetické a tvůrčí aktivity
- spontánní hra – hry, přirozené i modelové situace
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- různorodé společné hry a skupinové
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí (tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

3.5. Léto zraje

Sklížíme první plody z přírody i ze sazenic, které jsme si vysadili. Poznáváme letní plody.

3.5.1. Svatojánská slavnost

Koncem června jsou rostliny v plném rozkvětu, byliny mají největší sílu a nastává letní slunovrat.

3.5. 2. Hlavní cíle vzdělávání pro toto období

1. Rozvíjet všechny smysly (třídit podle zraku, hmatu, chuti, sluchu)
2. Zdokonalovat hrubou a jemnou motoriku (práce s nářadím)
3. Znat rizika při práci s ostrým nářadím
4. Umět si věci promyslet a naplánovat
5. Spolupracovat se skupinou
6. Rozvíjet finanční gramotnost (něco vyrobím, něco prodám, za peníze si něco koupím)
7. Umět udělat radost jednotlivým členům rodiny
8. Vědět, že každý má ve skupině své místo, každý něco umí a je na něco dobrý (rozdělení úkolů při přípravě jarmarku)
9. Rozvíjet zrakovou koordinaci, vyhledávání detailů, rozdíly v obrázcích
10. Záměrně naslouchat – vyprávění příběhů – co by kdyby
11. Mít bohatě rozvinutou fantazii – co mě čeká, až vyrostu (potřeba otevřené budoucnosti)
12. Zajímat se o historické lidské činnosti
13. Mít bohatě rozvinutou slovní zásobu
14. Mít rozvinutou emoční inteligenci
15. Postihnout vztah mezi emocí a podnětem
16. Pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky (relaxace, dechová cvičení)
17. Vědomě uvolnit svalové napětí, ovládat vdech i výdech
18. Rozvíjet předmatematické představy – rozlišovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi (např. kratší, delší, nejkratší, nejdelší)
19. Záměrně vnímat a znát názvy věcí a jevů

3.5.3. Vzdělávací nabídka:

- pohybové činnosti, relaxační, odpočinkové činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, výtvarné hry
- samostatný slovní projev na určité téma, sdílení, naslouchání – recitace, dramatizace, zpěv
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání způsobů řešení
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, hraní rolí
- estetické a tvůrčí aktivity
- poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní
- sociální a interaktivní hry
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinkách
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- spontánní hra a námětové hry

4. Systém evaluace a hodnocení

4.1. Přehled činností probíhajících na úrovni školy

4.1.1. Hodnocení souladu cílů RVP PV a ŠVP

Provádí ředitelka Ekoškolky Děvínek schválením ŠVP.

4.1.2. Hodnocení souladu cílů ŠVP a TVP

Vypracovávají třídní učitelé průběžně po skončení každého Integrovaného bloku

Přehled činností probíhajících na úrovni třídy a reflexe pedagogů

4.1.3. Provozní porada

Minimálně 1x za rok zpravidla v září podle potřeby častěji. Svolává ji ředitelka.

4.1.4. Pedagogická rada

Minimálně 1x za dva měsíce, podle potřeby častěji. Svolává ji ředitelka.

4.1.5. Dotazník pro rodiče

2x za rok. Zadává ředitelka Ekoškolky Děvínek.

4.2. Přehled činností probíhajících na úrovni třídy

4.2.1. Hodnocení souladu cílů ŠVP a TVP

Vypracovávají třídní učitelé průběžně po skončení každého Integrovaného bloku

Přehled činností probíhajících na úrovni třídy a reflexe pedagogů

4.2.2. Hospitační činnost

Provádí ředitelka nejméně 2x za školní rok u každého pedagoga. Hospitace probíhá formou pozorování, pokaždé s jiným cílem. Ředitelka dává učitelce zpětnou vazbu, která je zaznamenaná v zápise.

Pedagogové mohou využít vzájemných náslechnů a hospitací.

4.2.3. Sebehodnocení učitelek

Probíhá ústně, formou rozboru vzdělávací činnosti po hospitaci.

4.3. Přehled činností probíhajících na úrovni hodnocení dětí

4.3.1. Hodnocení vzdělávání dětí

Diagnostika probíhá pomocí diagnostických listů a testování, pozorování.

Sledované oblasti pedagogické diagnostiky:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence komunikativní,
- kompetence sociální a personální,
- kompetence činnostní a občanské.

Rozvoj klíčových kompetencí by se měl prolínat všemi oblastmi konání, vzdělávací nabídkou a činnostmi dítěte. Při rozvoji a sledování všech oblastí vývoje Při rozvoji a sledování všech oblastí vývoje vnímáme a zároveň podporujeme, jak se dítě učí, jak řeší problémy, jak komunikuje, je zdatné v sociální oblasti, jak vnímá prostředí kolem sebe.

Zaměřujeme se na:

- tělesný vývoj a zdravotní stav,
- motorika (jemná i hrubá motorika, koordinace ruka oko)
- poznávací (kognitivní) funkce (řeč, zrakové vnímání, vnímání prostoru a času)
- duševní práce schopnost – zájem, soustředění, zvědavost
- sociálně-emocionální rovina (adaptace, spolupráce komunikaci (verbální i neverbální),
- přiměřené reagování na nové situace,
- adaptování se na nové prostředí,
- porozumění vlastním pocitům a sebeovládání,
- porozumění emocím a chování druhých lidí,

Sledujeme úroveň a vývoj kresby cca 1x za půl roku (postava, strom, námětová kresba). Vedeme diagnostiku dítěte.

V posledním předškolním roce zakládáme pracovní listy do portfolia dítěte. Sledujeme vývoj jednotlivých oblastí. Pro tyto potřeby využíváme diagnostický list podle Bednářové a Šmardové. Dětem s odkladem školní docházky vypracováváme individuální vzdělávací plán.

Na tvorbě školního vzdělávacího programu se podílely Bc. Petra Charvátová a Petra Zavoralová. Školní vzdělávací program Ekoškoly Děvínek, mateřské školy, z.s. je platný od 1.9.2022.

Bc. Petra Charvátová

Ředitelka Ekoškoly Děvínek